

Fem varför?

- metod för att identifiera rotorsaker

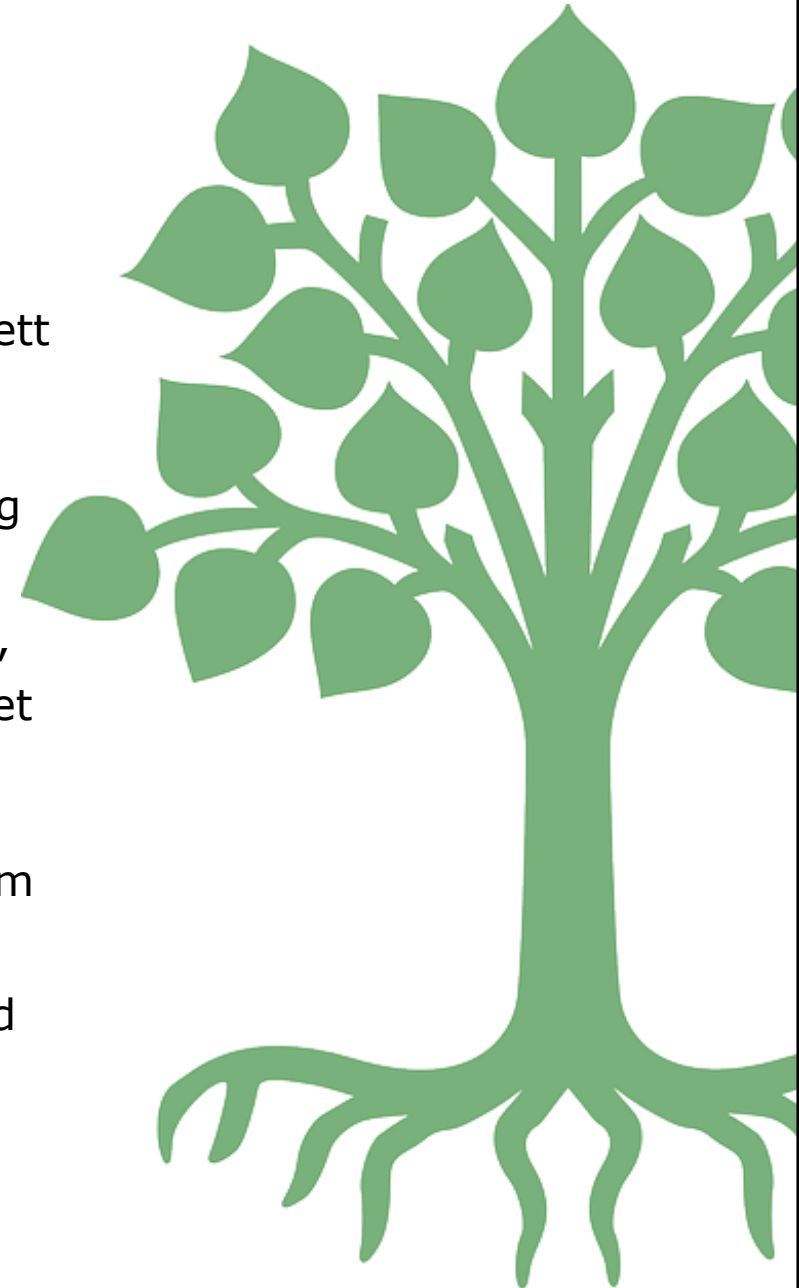

Metoden Fem varför?

Fem varför? används för att **hitta de bakomliggande orsakerna** till ett problemområde.

När vi identifierat ett problem är det lätt att snabbt vilja hitta en lösning på problemet. Men det är viktigt att vi åtgärdar orsaken till problemet inte symptomen. För att kunna göra det behöver vi hitta grundorsaken, även kallad **rotorsaken**. Genom att vi identifierar orsaken till problemet och tar bort den minskas risken för att samma problem uppstår igen.

Metoden innebär att *vi ställer frågan **Varför** fem gånger* när ett problem har upptäckts och för varje svar kommer vi närmare problemets ursprungliga orsak. Det behöver inte heller alltid vara fem varför, ibland är det färre och ibland kan det behövas fler för att gå till botten med problemet.

Gör så här

1. Formulera och skriv ner ditt problem, tänk på att problemet måste vara tydligt definierat.
2. Fråga "varför" problemet uppstår. Skriv ner svaret.
3. Om svaret inte är "roten till problemet", fråga dig igen, "varför".
4. Upprepa frågan "varför" tills du nått rotorsaken till problemet.

Tänk på att

FORMULERA PROBLEMET

Det krävs att problemet/ orsaken är tydligt formulerat så att rätt bakomliggande orsak kan identifieras

STOPPA!

Stoppa om/när ni hamnar utanför det ni kan påverka själva

ROTORSAKER

Metoden kan ge fler vägar som leder till flera olika rotorsaker

SLUTSATS

Olika personer kan komma till olika slutsatser

Exempel

Patienten kom sent till röntgen

Varför?

Vaktmästaren kunde inte köra patienten på utsatt tid

Varför?

Hen hittade ingen fungerande rullstol

Varför?

Den ordinarie rullstolen var utsliten

Varför?

Den hade inte kontrollerats på länge

Varför

Personalen visste inte att den behövde kontrolleras